

Podatki iz prvega odstavka te točke se vpišejo v obrazce, ki jih določi Služba družbenega knjigovodstva Jugoslavije.

Izpolnjene obrazce iz drugega odstavka te točke je treba v dveh izvodih predložiti organizacijski enoti službe družbenega knjigovodstva, pri kateri je žiro račun zadavnega sklada, in sicer: za obdobje januar-marec do 10. aprila 1976, za obdobje januar-junij do 10. julija 1976, za obdobje januar-september pa do 10. oktobra 1976.

3. Organizacijske enote službe družbenega knjigovodstva morajo poslati uporabnikom družbenih sredstev iz 2. točke te odločbe potrebno število obrazcev z navodilom za njihovo izpolnjevanje.

4. Zbiranje podatkov po tej odločbi organizira in izvaja služba družbenega knjigovodstva.

5. Zbrani podatki bodo služili statističnim namenom.

6. Ta odločba začne veljati osmi dan po objavi v »Uradnem listu SFRJ«.

10-St. 2-12/76.
Beograd, 6. februarja 1976.

Generalni direktor
Službe družbenega knjigovodstva
Jugoslavije:
Anton Polajnar s. r.

73.

Na podlagi 124. člena ustave Socialistične federativne republike Jugoslavije sklepajo Skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja Bosne in Hercegovine, Skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja delavcev Črne gore, Skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja delavcev Hrvatske, Skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja delavcev Makedonije, Skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja SR Slovenije, Republiška skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja delavcev Beograd, Skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja delavcev SAP Kosovo, Samoupravna interesna skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja delavcev Vojvodine, svet Zveze sindikatov Bosne in Hercegovine, svet Zveze sindikatov SR Črne gore, svet Zveze sindikatov Hrvatske, svet Zveze sindikatov Makedonije, svet Zveze sindikatov Slovenije, svet Zveze sindikatov Srbije, svet Zveze sindikatov SAP Kosovo in svet zveze sindikatov SAP Vojvodine.

DRUŽBENI DOGOVOR

O UREDITVI POSTOPKA IN USKLAJEVANJU MERIL ZA DOLOČANJE DELOVNIH MEST, NA KATERIH SE ZAVAROVALNA DOBA ŠTEJE S POVEČANJEM

1. člen

Spričo potrebe, da se pri izvajanju predpisov o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, ki se nanašajo na določanje delovnih mest, na katerih se zavarovalna doba šteje s povečanjem, izenačijo kriteriji in merila, kakor tudi da se spravijo v sklad osnovne rešitve glede pogojev za določanje takšnih delovnih mest in glede stopnje povečanja zavarovalne dobe, določajo udeleženci tega družbenega dogovora kriterije, ki se jih bodo držali pri določanju delovnih mest, na katerih

se zavarovalna doba šteje s povečanjem, kakor tudi oblike sodelovanja ter postopek in način usklajevanja stališč.

2. člen

Udeleženci tega družbenega dogovora se strinjajo, da je cilj določanja delovnih mest, na katerih se zavarovalna doba šteje s povečanjem, v tem, da se delavci, ki delajo na delovnih mestih, na katerih znatneje učinkujejo na zdravje in delovno zmožnost škodljivi vplivi, ki jih ni mogoče odvrniti s splošnimi ali posebnimi ukrepi, določenimi v predpisih, in ne z drugimi ukrepi, postavijo glede pridobitve pravice do pokojnine v enakopraven položaj z drugimi delavci, ki ne delajo na takšnih delovnih mestih.

3. člen

Udeleženci tega družbenega dogovora se zavezujejo, da si bodo prizadevali, da se v organizacijah združenega dela zagotovijo in izvajajo programi in ukrepi predvsem v zvezi z obveznim usposabljanjem delavcev, ki delajo na posebno težkih in za zdravje škodljivih delovnih mestih, za druge poklice oziroma za druga delovna mesta; v zvezi z obveznim razporejanjem teh delavcev na druga delovna mesta po določenem času; v zvezi s skrajšanjem delovnega časa na takšnih delovnih mestih; v zvezi s sistematično in nenehno skrbjo, da se zmanjšajo škodljivi učinki dela; v zvezi z organiziranjem raznovrstnega aktivnega počitka in rekreacije teh delavcev; v zvezi z zagotavljanjem, da delavci, ki delajo na takšnih delovnih mestih, ne delajo daljši delovni čas, kot je predpisan za omenjena delovna mesta, kakor tudi druge ukrepe.

4. člen

Udeleženci tega družbenega dogovora se strinjajo, da se računa zavarovalna doba, ki se šteje s povečanjem, od dneva, ko so bili za posamezna delovna mesta izpolnjeni predpisani pogoji, vendar kvečjemu od 15. maja 1945.

Skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja uredijo s svojimi sklepi vprašanja v zvezi s financiranjem zavarovalne dobe, ki se šteje s povečanjem.

5. člen

Zavarovalna doba, ki se šteje s povečanjem, se priznava zavarovancem ob pogoju, da so delali na takšnih delovnih mestih v posameznem letu najmanj toliko delovnega časa kolikor je bilo to s sklepom skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja določeno.

Zavarovalna doba, ki se šteje s povečanjem, se ne priznava zavarovancem, ki so prebili na delu, daljšem od polnega delovnega časa (nadurno delo), več, kot je s predpisi o združenem delu dovoljeno.

6. člen

Udeleženci tega družbenega dogovora se strinjajo, da se zavarovancem, ki delajo v tujini kot delavci v jugoslovanski organizaciji združenega dela, prizna zavarovalna doba, ki se šteje s povečanjem, ob enakih pogojih, kot se priznava na določenih delovnih mestih v Jugoslaviji.

7. člen

V postopku določanja delovnih mest, na katerih se zavarovalna doba šteje s povečanjem, sodelujejo skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja med seboj, zlasti pa:

1) se obveščajo o prispelih zahtevah za določanje delovnih mest, na katerih se zavarovalna doba šteje s povečanjem, in se dogovarjajo o vrstnem redu reševanja posameznih zahtev, o preverjanju strokovne dokumentacije, ki mora biti priložena zahtevi, kakor tudi o rokih, v katerih je treba opraviti posamezne faze v postopku;

2) usklajujejo svoje ocene in stališča glede tega, ali je strokovna dokumentacija v redu za odločanje; ali so podani pogoji, da se na posameznem delovnem mestu določi zavarovalna doba, ki se šteje s povečanjem; koliko mora najmanj trajati delo na posameznih delovnih mestih od skupno prebitega delovnega časa v posameznem letu, kolikšna naj bi bila stopnja povečanja zavarovalne dobe na takih delovnih mestih, kakor tudi, kolikšno naj bi bilo ustrezno znižanje starostne meje za pridobitev pravice do pokojnine.

8. člen

Ocene in stališča skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja glede vprašanj iz 2. točke 7. člena tega družbenega dogovora usklajuje komisija sveta Zveze skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja Jugoslavije za določanje delovnih mest, na katerih se zavarovalna doba šteje s povečanjem (v nadaljnjem besedilu: komisija), v kateri so predstavniki vseh skupnosti.

O vprašanjih, glede katerih je treba uskladiti ocene in stališča skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja, so si člani komisije dolžni preskrbeti poleg stališč skupnosti, katere predstavniki so, tudi mnenje sveta zveze sindikatov republike oziroma avtonomne pokrajine.

O vprašanjih, ki jih je obravnavala v zvezi z usklajevanjem ocen in stališč skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja, daje komisija poročilo svetu Zveze skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja Jugoslavije, hkrati pa pošlje en njegov izvod tudi udeležencem tega družbenega dogovora.

9. člen

Udeleženci tega družbenega dogovora se strinjajo, naj obravna vprašanja, glede katerih v komisiji ni bilo doseženo soglasje, svet Zveze skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja Jugoslavije na seji, na katero povabi tudi predstavnika sveta Zveze sindikatov Jugoslavije.

O vprašanjih, ki jih je obravnaval, ter o stališčih, ki jih je zavzel, obvesti svet Zveze skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja Jugoslavije vse udeležence tega družbenega dogovora.

10. člen

Naloge iz 1. točke 7. člena tega družbenega dogovora, kakor tudi strokovno in administrativno delo opravljajo za komisijo strokovne službe Zveze skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja Jugoslavije ter strokovne službe skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja.

11. člen

Skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja sodelujejo po 7. členu tega družbenega dogovora takole:

1) skupnost, ki prejme zahtevo, naj se določijo delovna mesta, na katerih se zavarovalna doba šteje s povečanjem, skupaj s strokovno dokumentacijo, obvesti o tem v 30 dneh vse druge skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja ter Zvezo skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja Jugoslavije;

2) v 30 dneh od prejema zahteve določijo strokovne službe roke za obravnavanje zahteve oziroma strokovne dokumentacije, kakor tudi, katere skupnosti naj preverijo strokovno dokumentacijo;

3) skupnosti, ki preverjajo strokovno dokumentacijo, pošljejo v dogovorjenem roku vsem drugim skupnostim pokojninskega in invalidskega zavarovanja in Zvezi skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja Jugoslavije po en izvod poročila z oceno strokovne dokumentacije, ki so jo obravnale in obdelale.

12. člen

Ko prejme poročila iz 3. točke 11. člena tega družbenega dogovora, obravna komisija v 30 dneh ocene in mnenja in ugotovi, ali je strokovna dokumentacija popolna in dovolj utemeljena, da bi se moglo odločati o zahtevi.

Postopek za določanje delovnih mest, na katerih se zavarovalna doba šteje s povečanjem, mora biti praviloma končan v enem letu od vložitve zahteve.

Postopek za določanje delovnih mest, na katerih se zavarovalna doba šteje s povečanjem, se šteje za končanega tudi, ko komisija (8. člen) ugotovi, da zahteva in strokovna dokumentacija nista primerni za odločanje.

13. člen

Udeleženci tega družbenega dogovora se strinjajo, da mora biti strokovna dokumentacija, ki se priloži zahtevi za določanje delovnih mest, na katerih se zavarovalna doba šteje s povečanjem, izdelana po enotni metodologiji za izdelavo strokovne dokumentacije, ki mora biti priložena zahtevi za določitev delovnega mesta, na katerem se delovna doba šteje s povečanjem, ki je sestavni del tega družbenega dogovora.

14. člen

Ta družbeni dogovor se smiselno uporablja tudi za revizijo delovnih mest, na katerih se zavarovalna doba šteje s povečanjem.

15. člen

Ta družbeni dogovor se šteje za sklenjenega, ko podpišejo njegovo istovetno besedilo vsi predstavniki njegovih udeležencev, uporabljal pa se bo od 1. januarja 1976.

Beograd, 27. oktobra 1975.

Za Skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja Bosne in Hercegovine:

Nikola Kovačević s. r.

Za svet Zveze sindikatov Bosne in Hercegovine:

Meho Midžić s. r.

Za Skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja delavcev Črne gore:

Dušan Marović s. r.

Za svet Zveze sindikatov SR Črne gore:

Momčilo Jovović s. r.

Za Skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja delavcev Hrvatske:

Vjekoslav Globan s. r.

Za svet Zveze sindikatov Hrvatske:

Milan Puškarić s. r.

Za Skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja Makedonije:

Ljube Jokimovski s. r.

Za svet Zveze sindikatov Makedonije:

Panče Mirkulovski s. r.

Za Skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja SR Slovenije:

Ignac Nagode s. r.

Za svet Zveze sindikatov Slovenije:

Ivan Slamnik s. r.

Za Republiško skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja delavcev — Beograd:

Novak Djurić s. r.

Za svet Zveze sindikatov Srbije:

Petar Munjas s. r.

Za Skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja delavcev SAP Kosova:

Fazli Kajtazi s. r.

Za svet Zveze sindikatov SAP Kosova:

Desimir Jovanović s. r.

Za Samoupravno interesno skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja delavcev Vojvodine:

Drago Ivezić s. r.

Za svet Zveze sindikatov SAP Vojvodine:

Vasa Milojević s. r.

ENOTNA METODOLOGIJA

ZA IZDELAVO STROKOVNE DOKUMENTACIJE, KI MORA BITI PRILOŽENA ZAHTEVI ZA DOLOČITEV DELOVNEGA MESTA, NA KATEREM SE ZAVAROVALNA DOBA ŠTEJE S POVEČANJEM

A.

SPECIFIČNOSTI DELA, DELOVNIH POGOJEV IN VARSTVENIH UKREPOV PRI DELU

I. Splošni podatki:

1. Delovno mesto

2. Pogoji za zaposlitev

Ali se za zaposlitev na tem delovnem mestu zahtevajo posebne delovne lastnosti glede:

— starosti

— spola

— strokovne izobrazbe (kvalifikacije)

— delovnih izkušenj

— zdravstvenih — psihofizičnih in socialnih lastnosti

— drugih posebnih lastnosti.

3. Število delavcev, zaposlenih na delovnem mestu

4. Delovni režim:

— delo v izmenah (koliko)

— delo v turnusih (kako)

— druge oblike dela

— čas in trajanje dela, število in trajanje odmorov med delom; posebej je treba prikazati izredne odmore; prikazati je treba tudi vsebino odmora (prehrana, rekreativni tretma ipd.). Posebno pozornost je treba posvetiti podatkom o trajanju dela, o nadurnem delu ipd.

5. Podatki o delovnem mestu glede tega, ali je registrirano v normativnih aktih OZD, kot na primer: »delovno mesto s posebnimi delovnimi pogoji« in v zvezi s tem, kateri poseben tretma ima.

6. Podatki o tem, ali je to delovno mesto pod posebno zdravstveno in psihološko kontrolo in kakšno (periodični, kontrolni, prvi pregledi ipd.).

Za podatke iz te točke je treba posebej navesti čas in vrsto pregledov, ki izvirajo iz obvezne, redne ali običajne kontrole zdravja delavcev, ki opravljajo težko in za zdravje škodljivo delo, in priložiti dokaze o takšnih pregledih.

Splošne podatke o delovnem mestu je treba prikazati na podlagi ustreznih določb v splošnih in drugih normativnih aktih OZD z navedbo akta in njegovih določb.

II. Opis dela na delovnem mestu s stališča tehnološkega procesa

1. Opis tehnološkega procesa z navedbo tehle podatkov:

— vrsta proizvoda (poluproizvodi, proizvodi, storitve ipd.)

— delovni predmet (surovine in drugi materiali)

— delovna sredstva (stroji, orodja, priprave, viri energije).

2. Karakteristika dela in produkcijskega procesa:

— Ali je postopek v tehnologiji sodoben ali zastaran. Navesti je treba elemente, s katerimi se dokazuje ena ali druga karakteristika tehnološkega procesa. Treba je opisati dosedanje rekonstrukcije, da se posodobi tehnologija, dati objektivno oceno stopnje obvladovanja sodobnih postopkov v proizvodnji ipd. Treba je navesti časovne termine, ko so bile opravljene spremembe v smislu posodabljanja produkcijskega procesa;

— Ali obstaja na tem delovnem mestu sistem stalnega izobraževanja kadrov v smislu obvladovanja sodobnih tehnoloških postopkov, ali obstajajo programi za varstvo pri delu in podobno (pozitivna dejstva je treba dokazati);

— Obseg proizvodnje — podatki s katerimi je mogoče zagotoviti vpogled v intenzivnost dela, v posebno obremenjenost ob konicah ipd.;

— Kakšne tehnološke spremembe so možne v smislu posodabljanja dela in omilitve njegove teže, odvrnitve škodljivosti ipd. Navesti je treba tehnično-tehnološke ter organizacijske in kadrovske ukrepe (mehaniziranje, avtomatiziranje, posebne organizacijske metode, skrajšanje delovnega časa, ipd.).

3. Opis dela in delovnih operacij.

Opis dela in delovnih operacij mora biti takšen, da se poudari delo, ki se opravlja pod posebnimi pogoji in v posebnih okoliščinah, zaradi česar je delo težko in za zdravje škodljivo. Hkrati je treba poudariti, da gre pri tem delu tudi za to, da delavec po določenih letih starosti ne bi bil več zmožen z uspehom opravljati delo v mejah svoje poklicne dejavnosti.

Opis dela in delovnih operacij mora dati dinamično in avtentično sliko in navajati bistvene elemente, na podlagi katerih je mogoče oceniti vrsto in stopnjo telesne in psihofizične angažiranosti delavca ter okoliščine, ki to angažiranost spreminjajo v težko in za zdravje škodljivo delo, ali v delo, ki ga delavec po določenih letih starosti ne bi bil več zmožen z uspehom opravljati v mejah svoje poklicne dejavnosti.

III. Delovno mesto in dejavniki, ki škodljivo delujejo na zdravje in delovno zmožnost

1. Vrsta škodljivosti in njeni viri:

- mehanične škodljivosti in vir nevarnosti (koničasti predmeti nasploh; predmeti, ki se premikajo; odpadni material; transportna sredstva ipd.);
- električni viri škodljivosti in nevarnosti (vodniki, stikala, električni oblok, razstreliva ipd.);
- fizikalni, kemični in biološki viri škodljivosti (ropot, onesnaženje zraka, sevanje, mraz, toplota, vlaga, bakterije, virusi, paraziti, glivice, mrčes, živali idr.);
- mikroklima in makroklima kot vir škodljivosti;
- nevarnost požara in eksplozije;
- druge škodljivosti in nevarnosti (delo na višinah, delo v popolni izolaciji, delo pod posebno razsvetljavo ipd.).

2. Za vsako ugotovljeno škodljivost ali nevarnost je treba navesti:

- vir škodljivosti oziroma nevarnosti (z navedbo stopnje delavčevega neposrednega stika);
- intenzivnost škodljivosti oziroma nevarnosti (merjene vrednosti se primerjajo z MDK);
- izpostavljenost delavcev škodljivostim ali nevarnostim glede trajanja;
- posledice oziroma vrste obolenj ali okvar zdravja in delovne zmožnosti, ki jih povzročajo navedene škodljivosti ali nevarnosti.

IV. Dokazi o vzrokih, zaradi katerih na delovnem mestu ni bilo mogoče uspešno izvesti:

- tehnično-tehnološkega varstva;
- higiensko-sanitarnega varstva;
- zdravstvenega (medicinsko-psihološkega) varstva;
- organizacijskega varstva;
- in ne drugega varstva.

Tu je treba navesti doseženo stopnjo sanacije in pa stopnjo varstva, ki bi se dalo doseči, če bi se uporabili sodobni varstveni ukrepi. Treba je navesti objektivne in subjektivne razloge za zaostajanje pri realizaciji varstvenih ukrepov ter v tem smislu napraviti in priložiti faktografijo neizvedenih varstvenih ukrepov.

V. Telesni, psihofiziološki in socialni dejavniki, ki vplivajo na skrajšanje delovne dobe

1. Vrsta in intenzivnost ter trajanje telesnih naporov.

2. Vrsta, intenzivnost in trajanje psihofizioloških naporov.

3. Socialne zahteve, specifične za delovno mesto.

Vse psihofiziološke, telesne in socialne aktivnosti, ki jih zahteva delo, se vpišejo skupaj z vsami okoliščinami, v katerih se delo opravlja. Kjer je to mogoče, je treba dati ergološke veličine (energetska poraba idr.) in oceno stopnje fizičnega napora ali kakšne druge angažiranosti pri delu (mentalne, vida, sluha in drugih čutil, organov, organskih sistemov ipd.).

Zlasti je treba navesti zahteve delovnega mesta za določena starostna leta glede uporabe vida, psihomotorike, refleksne reaktivnosti ipd.

S sociološkega stališča je treba vzeti v poštev zahteve, kot so pogosta potovanja, ločenost od družine, preredki stiki z ljudmi (izoliranost), prepogosti stiki (delo s publiko), delo s posebnimi kategorijami ljudi (zapor, bolnišnice). Treba je navesti tudi pogoje, v katerih mora delavec opravljati svoje delo (delo v turnusih, dežurstva, življenje na oddaljenih terenih ipd.).

B.

POSLEDICE SPECIFIČNOSTI DELA IN DELOVNIH POGOJEV NA ŽIVLJENJSKO IN DELOVNO ZMOŽNOST DELAVCA

I. V tem delu strokovne dokumentacije sledi faktografija bioloških in drugih posledic, ki jih povzročajo delo na delovnih mestih, na katerih učinkujejo škodljivi vplivi na zdravje in delovno zmožnost, ali na delovnih mestih v tistih poklicih, v katerih zaradi narave in teže dela upadajo fiziološke funkcije organizma v tolikšni meri, da delavec ne more dalje z uspehom opravljati iste poklicne dejavnosti.

1. **Morbiditeta** (specifična) delavcev, ki delajo na delovnih mestih, za katera je vložena zahteva za določitev delovnega mesta, kjer bi se delovna doba štela s povečanjem. Ugotovljeno morbiditeto te skupine delavcev je treba primerjati z ugotovljeno morbiditeto drugih delavcev v OZD ali kakšne kontrolne skupine iste OZD.

2. **Poklicna obolenja, bolezni dela in poškodbe pri delu ter poškodbe izven dela** kot značilni pojavi za delavce na delovnih mestih, za katera je vložena zahteva. S kontrolno skupino se dokaže, da pri delavcih na drugih delovnih mestih tega pojava ni ali je minimalen.

3. **Invalidnost** (po kategorijah) in telesne okvare kot specifični pojavi za delavce na delovnih mestih, za katera je vložena zahteva. Treba je statistično preiskati, ali je invalidnost delavcev na takšnih delovnih mestih večja kot pri drugih delavcih (kontrolna skupina), ali so vzroki invalidnosti in telesnih okvar neposredna posledica teže dela in delovnih pogojev, kar vpliva na skrajšanje delovnih let teh delavcev.

II. Priporoča se izdelava naslednje faktografije, če obstajajo za to možnosti oziroma podatki:

Absentizem kot posledica bolezni, poškodb in drugih vzrokov.

Absentizem te skupine delavcev je treba primerjati z absentizmom druge kontrolne skupine delavcev v OZD.

Smrtnost — dokazi, da sta pri delavcih na delovnih mestih, za katera je vložena zahteva, v primerjavi z drugimi delavci (kontrolna skupina) v OZD smrtnost večja in življenjska doba krajša.

Starostna struktura in zavarovalna doba delavcev na delovnih mestih, za katera je vložena zahteva. Z ustreznimi kazalci je treba zajeti vse delavce na omenjenih delovnih mestih in pokazati, da se razlikujejo od kazalcev za druge skupine delavcev (kontrolna skupina). Te podatke je treba prikazati v obliki krivulje.

Fluktuacijo delovne sile na delovnih mestih, za katera je vložena zahteva, je treba dati v odstotkih, primerjati s fluktuacijo druge delovne sile in navesti vzroke za ta pojav.

Podlaga za podatke, ki se nanašajo na morbiditeto in na poklicna obolenja, bolezni dela ter poškodbe pri delu in izven dela je sistematska zdravstvena kontrola oziroma so rezultati pregleda delavcev, ki opravljajo posebno težko in za zdravje škodljivo delo.

C.

OBRAZLOŽITEV ZAHTEVE ZA DOLOČITEV DELOVNIH MEST, NA KATERIH SE ZAVAROVALNA DOBA ŠTEJE S POVEČANJEM

1. Vložnik zahteve za določitev delovnih mest, na katerih se zavarovalna doba šteje s povečanjem, mora v zgoščen obliki obrazložiti tiste dejavnike, zaradi katerih je delo posebno težko in za zdravje škodljivo, ki pa jih ni mogoče odvrniti s predpisanimi varstvenimi ukrepi pri delu.

Poleg tega mora vložnik obrazložiti stopnjo računanja povečane zavarovalne dobe, ki jo predlaga.

2. Vsi ti podatki morajo biti avtentični, dani za daljše časovno obdobje (da bi pokazali gibanje pojava, ne pa samo trenutno stanje) in primerjani s kontrolnimi skupinami.

USTAVNO SODIŠČE JUGOSLAVIJE

ODLOČBA

O SPORU O ORGANIZIRANJU POČITNIŠKEGA DOMA ZDRUŽENEGA ELEKTROGOSPODARSKEGA PODJETJA HOTEL »PARK« BUDVA V TEMELJNO ORGANIZACIJO ZDRUŽENEGA DELA

I. Temeljna organizacija združenega dela »Prenos toplotne energije« iz Beograda v sestavi delovne organizacije »Beogradske elektrane«, ki je članica združenega elektrogospodarskega podjetja v Beogradu se je s svojim predlogom z dne 2. julija 1975 obrnila na Ustavno sodišče Jugoslavije, naj odloči o sporu, ki je nastal zaradi sklepa delovnih ljudi počitniškega doma združenega elektrogospodarskega podjetja hotel »Park« — Budva, da se organizirajo v temeljno organizacijo združenega dela v sestavi združenega elektrogospodarskega podjetja.

Predlogu za sprožitev spora so se pridružile tudi druge članice združenega elektrogospodarskega pod-

jetja, kakor tudi delovni organizaciji »Elektrovojvodina« — Novi Sad in »Energoprojekt« — Beograd kot ustanoviteljice počitniškega doma v Budvi.

V predlogu je navedeno, da so delovni ljudje počitniškega doma hotel »Park« — Budva na zboru dne 29. maja 1975 sklenili organizirati počitniški dom v temeljno organizacijo združenega dela, čeprav za to niso bili izpolnjeni ustavni pogoji.

Počitniški dom je bil namreč po navedbah predlagateljice organiziran kot posebna gostinska enota za storitve delavcem njegovih ustanoviteljic, kadar so ti na dopustu ali rekreaciji. Počitniški dom nima materialnih in finančnih sredstev, ki bi bila potrebna za samostojno delo, ker so delovna sredstva lastnina ustanoviteljic doma, te pa so jih maja 1975 združile v interesno skupnost za dopust delavcev, da bi po njej ustvarile potrebne pogoje za dopust in rekreacijo delavcev.

V predlogu je hkrati navedeno, da ni pogojev, da bi se počitniški dom organiziral kot temeljna organizacija združenega dela v sestavi združenega elektrogospodarskega podjetja, ker ga sestavljajo združene delovne organizacije za proizvodnjo in prenos električne energije in za pridobivanje premoga, zato se postavlja vprašanje podlage za povezavo in združitvev počitniškega doma s kakšno od obstoječih temeljnih organizacij združenega dela. Združevanje v delovno organizacijo temelji praviloma na povezanosti delovnega procesa oziroma na skupnih interesih. Po mnenju predlagateljice pa ni podlage za tako povezavo s kakšno od obstoječih temeljnih organizacij združenega dela oziroma delovnih organizacij in tudi ne zakonske podlage, da bi v okviru združenega podjetja kot delovne organizacije poleg drugih članic obstajala samostojna temeljna organizacija združenega dela.

Delovni ljudje počitniškega doma združenega elektrogospodarskega podjetja hotel »Park« Budva navajajo v odgovoru na predlog, da izpolnjujejo pogoje za organiziranje v temeljno organizacijo združenega dela v sestavi združenega elektrogospodarskega podjetja, ker se ukvarjajo z gostinskimi in drugimi turističnimi storitvami, ki jih nudijo tako delovnim ljudem ustanoviteljice, kakor tudi drugim, da samostojno nastopajo na trgu, da imajo svoj žiro račun, da doseženi dohodek posebej izkazujejo v zaključnem računu. S tem, da bi počitniški dom posloval kot temeljna organizacija združenega dela, bi bilo mogoče boljše izkoristiti zmogljivosti in doseči večji dohodek. Medsebojna razmerja med ustanoviteljicami in delavci počitniškega doma ter pogoji, ob katerih bi se izkoriščale zmogljivosti počitniškega doma, bi se določili s posebnim sporazumom.

II. Na podlagi navedb v predlogu, za uvedbo postopka, v odgovoru delovnih ljudi počitniškega doma v Budvi ter navedb in dejstev, ki so bila ugotovljena med pripravo za javno obravnavo, kakor tudi navedb na sami obravnavi je Ustavno sodišče Jugoslavije ugotovilo, da je spor o statusu začelo združeno elektrogospodarsko podjetje, ki ima v svoji sestavi trinajst delovnih organizacij, pretežno s področja proizvodnje in prenosa električne energije in pridobivanja premoga. V združenem elektrogospodarskem podjetju je skupna služba, ki je organizirana kot delovna skupnost.

Na podlagi sklepa ustreznih organov ustanoviteljic in skladno z izraženo voljo delavcev sta se leta 1961 začela graditi delavska počitniška domova v Budvi in Dubrovniku, da bi delavci imeli ugodnejše možnosti